

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E ARSIMIT
DHE SPORTIT

Drejtoria e Arsimit Parauniversitar

Nr. *100*.....Prot.

Tiranë, më 30.12.2013

MIRATOHET

MINISTRI

LINDITA NIKOLLA

PROGRAMET E ARSIMIT BAZË

(Për fëmijët e ngujuar)

LËNDA: VENDLINDJA

KLASA I-V

Tiranë

Dhjetor 2013

I. TË PËRGJITHSHME

Lënda “Vendlindje” për fëmijët e ngjuar do të zhvillohet në klasën e pestë me një orë në javë, gjithsej 30 orë mësimore vjetore, sipas planit mësimor të miratuar nga Ministria e Arsimit dhe e Sportit.

Programi i lëndës “Vendlindja” është ndërtuar nëpërmjet integritit të temave nga shkencat shoqërore ku përfshihen: gjeografia, historia, ekonomia, trashëgimia historiko-kulturore dhe tematika për mbrojtjen e mjedisit.

1. SYNIMET E LËNDËS

Programi i lëndës “Vendlindja” synon të vendosë bazat e formimit qytetar të nxënësve përmes kultivimit dhe edukimit të ndjenjave kombëtare dhe atdhedashurisë. Në lëndën e vendlindjes nxënësit do të aftësohen në zhvillimin e aftësive dhe koncepteve historike, gjeografike, kulturore, ekonomike përmes harmonizimit të elementeve të relievit, zhvillimeve ekonomiko-sociale, riteve dhe traditave, historikut të qytetit apo fshatit ku nxënësi jeton dhe mëson.

2. LINJAT E PROGRAMIT

Në klasën V të ciklit fillor të arsimit bazë për klasat e fëmijëve të ngjuar, lënda “Vendlindja” do të zhvillohet në 30 javë mësimore me 1 orë në javë.

$$30 \text{ javë} \times 1 \text{ orë} / \text{javë} = 30 \text{ orë}$$

NR.	LINJAT	SASIA E ORËVE
1.	Përshkrimi i tipareve të qendrës tuaj (urbane ose rurale)	4 orë
2.	Popullsia. (në qytetin ose fshatin tuaj)	4 orë
3.	Tiparet e mjedisit natyror (në qytetin ose fshatin tuaj)	4 orë
4.	Mjedisi natyror dhe jeta e njerëzve. (në qytetin ose fshatin tuaj)	2 orë

5.	Historia e mjedisit rrethues. (në qytetin ose fshatin tuaj)	5 orë
6.	Mbrojtja e mjedisit që na rrethon.(në qytetin ose fshatin tuaj)	2 orë
Punë praktike		4 orë
Përsëritje, teste		5 orë

3. METODOLOGJIA E ZBATIMIT TË PROGRAMIT

Çdo tematikë e programit zërthehet në objektivat përkatës. Objektivat përcaktojnë njohuritë, aftësitë dhe qëndrimet që duhet të fitojë çdo nxënës në fund të klasës së pestë. Të gjithë nxënësve duhet t'u jepen mundësi të barabarta për të arritur objektivat në fjalë. Të gjithë objektivat e të nxënësve grupohen në objektiva:

- të njohurive, ku nxënësit marrin njohuritë dhe mësojnë konceptet kryesore të shkencave shoqërore dhe i përdorin ato në kontekste e situata të ndryshme;
- të aftësive, ku nxënësit zhvillojnë aftësitë e nevojshme për të menduar në mënyrë kritike, për të kryer punë kërkimore, për të organizuar, interpretuar dhe komunikuar informacionin e përftuar, për të zgjidhur probleme të ndryshme, për të menduar në mënyrë krijuese, për të punuar në mënyrë të pavarur dhe në grup, për të marrë vendime të mirinformuara;
- të qëndrimeve, ku nxënësit nxiten të formojnë dhe të mbajnë qëndrime individuale dhe në grup, bazuar në argumente, vlera dhe besime të përftuara gjatë edukimit, për të mirën e përbashkët të shoqërisë.

4. METODAT E MËSIMDHËNIES

Metodologjia e zbatimit të programit të lëndës “Vendlindja” luan rol thelbësor për përmbushjen e synimeve të këtij programi. Të nxënit në këtë lëndë mund të realizohet vetëm me anë të pjesëmarrjes aktive të nxënësve në procesin e të nxënit, në mënyrë që ata të kuptojnë, të vlerësojnë e të përdorin përmbajtjen e synuar për të ndërtuar mbi të njohuri e aftësi të reja në situata të ndryshme me të cilat do të përballen në të ardhmen.

Mësuesi duhet të zbatojë teknika aktive të mësimdhënies dhe të nxënit. Ai duhet të organizojë aktivitete, të udhëzojë nxënësit për të marrë pjesë në to dhe të mundësojë pjesëmarrjen aktive dhe kuptimplote të nxënësve. Në këtë mënyrë nxënësit do të zhvillojnë ndjenjën e përgjegjësisë për të nxënit e tyre, duke formësuar kështu aftësitë e para për të nxënit gjatë gjithë jetës.

Metodologjitë e mësimdhënies duhet të përcaktohen bazuar sa në objektivat e programit, aq edhe në nevojat e veçanta të nxënësve. Përzgjedhja e metodave mësimore bëhet nga vetë mësuesi në përshtatje më veçoritë e temave të ndryshme mësimore. Një harmonizim i drejtë i këtyre metodave lehtëson realizimin e objektivave të lëndës të parashikuar nga programi mësimor.

Metodat dhe teknikat e mësimdhënies që mund të zbatohen gjatë një ore mësimi, janë të shumta. Si të tilla mund të përdoren shpjegimi, i cili mund të jetë i suksesshëm në të gjitha ato veprimtari të përbashkëta të mësuesit e nxënësve që synojnë të kuptuarit e njohurive elementare për zhvillimin në kohë e në hapësirë të dukurive e proceseve historike, mësimi zbulues nëpërmjet të cilit kalohet nga njohuritë elementare në përgjithësime, nga hipotezat në gjetjen e origjinës së dukurive, nga problemet e thjeshta në zgjidhjen e tyre, biseda, e cila do të ishte më e efektshme për ato tema ku nxënësit kanë njohuri paraprake të bollshme që fitohen nëpërmjet rrugëve të shumta të informacionit masiv, diskutimi që zgjidh problemin, vizatime, veprimtari praktike, etj.

Metodat dhe teknikat fuqizojnë si të nxënit ashtu edhe mësimdhënien duke shmangur të mësuarit pasiv dhe mekanik të nxënësve. Një harmonizim i drejtë i këtyre metodave lehtëson realizimin e objektivave dhe rezultateve mësimore të linjave të parashikuara në program.

Përdorimi i suksesshëm i metodave dhe teknikave të lartpërmendura nuk mund të realizohet pa mjetet e nevojshme didaktike. Përdorimi i mjeteve mësimore në mësimdhënien dhe procesin e të nxënës ndihmon në konkretizimin e ideve dhe dukurive, në aplikimin e metodave dhe strategjive të mësimdhënies si dhe e bën mësimin më interesant dhe më argëtues për nxënësit.

Në funksion të procesit mësimor dhe arritjes së rezultateve mësimore, mësuesit të shfrytëzojnë mjetet e nevojshme didaktike, si: harta historike të përgjithshme apo tematike, atlase, albume, foto, skica, filma mësimorë, videokaseta, harta të mjedisit lokal, të dhëna statistikore sipas tematikave të parashikuara në program, materiale historike të lidhura me aktualitetin shoqëror dhe në funksion të realizimit të mësimin, kompjuter, aparat projektimi, CD, DVD etj. Informacioni i siguruar përmes mjeteve të mësipërme duhet të përcillet te nxënësit me një gjuhë të qartë, të thjeshtë, të kuptueshme, në përputhje me moshën e nxënësve.

Rekomandojmë që mësuesit të nxisin nxënësit për të krijuar portofolin e punëve të tyre i cili mund të përmbajë: albume, materiale mbi veprimtaritë e ndryshme dhe projektet krijuese, skica, harta, foto, të dhëna statistikore, materiale të punëve praktike etj;

Mësuesi duhet të tregojnë kujdes të veçantë që nxënësit të nxiten vazhdimisht të reflektojnë në mënyrë kritike mbi ecurinë e të nxënës dhe punës së tyre dhe të transferojnë ata çka kanë mësuar në situata jetësore brenda dhe jashtë shkollës.

5. VLERËSIMI

Vlerësimi është një komponent i rëndësishëm në procesin mësimor. Nëpërmjet tij mësuesi ndjek nga afër ecurinë e nxënësve, si dhe vlerëson se sa të përshtatshme e të dobishme janë metodat e mësimdhënies që ai përdor.

Vlerësimi i nxënësve duhet të nxjerrë në pah arritjet e tyre, në mënyrë që ata të inkurajohen të mësojnë me më shumë dëshirë. Ai duhet të konsiderohet si një mjet në ndihmë të nxënësve, i cili i ndihmon ata të njohin më mirë aftësitë e tyre në të nxënë.

Me anë të vlerësimit, mësuesi informohet rreth çfarë dhe si po mësojnë nxënësit, çka e ndihmon atë të planifikojë mësimdhënien në vijim dhe të përgatisë materiale ose të rishikojë metodologjinë e mësimdhënies për t'iu përshtatur nevojave të nxënësve.

Mësuesi duhet të vlerësojë arritjet e nxënësve sipas programit të planifikuar në këtë lëndë. Format e vlerësimit të nxënësve janë të larmishme. Ai mund të jetë sistematik (për çdo temë mësimore), periodik (në përfundim të çdo kapitulli), semestral dhe vjetor.

Vlerësimi mund të realizohet nëpërmjet teknikave të ndryshme, si:

Vëzhgimi: Mësuesi vlerëson ecurinë e nxënësve duke i vëzhguar ata gjatë punës dhe ndërveprimin e tyre gjatë veprimtarive të ndryshme në orën e mësimit.

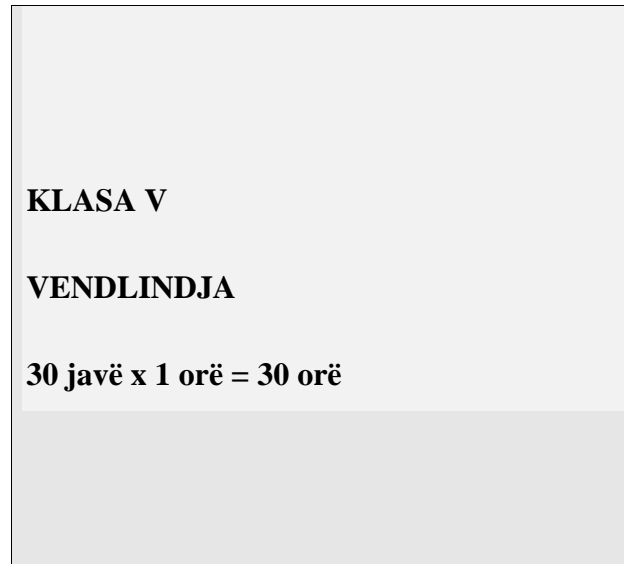
Detyra dhe teste: Me anë të detyrave të ndryshme që mësuesi u jep nxënësve, ai arrin të vlerësojë si procesin e punës, ashtu edhe nivelin e të kuptuarit të njohurive të reja nga ana e nxënësve. Me anë të detyrave, mësuesi mund të vlerësojë edhe aftësinë e nxënësve për t'i përdorur dijet e marra në situata nga më të ndryshmet. Mësuesi mund t'i përdorë testet me shkrim në fund të linjave mësimore për të matur rezultatet e arritjes së nxënësve në përfundim të linjës.

Dosja e nxënësit: Duke qenë se lënda e vendlindjes synon aftësimin praktik të nxënësve, sugjerohet që nxënësit të mbajnë një dosje vetjake me punimet që kryejnë gjatë orës së mësimit. Në këtë dosje, nxënësit mund të mbledhin burimet historike të përdorura për të kuptuar ndryshimin dhe vazhdimësinë, të tilla si: fotografi, pamje ose skica, vizatime, listën e objektivave në fillim të vitit, poezi ose tregime mbi tema të caktuara etj.

Punë praktike dhe projekte: Punët praktike dhe projektet i ndihmojnë nxënësit të përqendrohen në një temë të caktuar të programit, për shembull në njohjen e komunitetit ku ata jetojnë dhe studimin e tij në detaje. Me anë të tyre, mësuesi vlerëson aftësinë e nxënësve për të mbledhur informacion, për ta përpunuar dhe për ta prezantuar atë.

Pavarësisht zgjedhjes nga ana e mësuesit të teknikave të vlerësimit, qofshin këto formale ose joformale, vlerësimi duhet domosdoshmërisht të synojë përmirësimin e përvojave të të nxënësve.

II. OBJEKTIVAT DHE TEMATIKAT SIPAS LINJAVE

LINJA 1

PËRSHKRIMI I TIPAREVE TË QENDRËS TUAJ (urbane ose rurale)

Tematika

1. Përshkrimi i hartës topografike të qendrës tuaj urbane ose rurale duke respektuar tiparet kryesore (plan vendosja, pozita gjeografike).
2. Karakteristikat kryesore të banesave në qytetin ose fshatin tuaj.
3. Mjediset e punës në qytetin ose fshatin tuaj. Mjediset e gjelbra në qytetin ose fshatin tuaj.
4. Objektet ku kryen veprimtaritë social-kulturore në qytetin ose fshatin tuaj. Mjedisë dhe objekte të tjera (arkeologjike, historike dhe argëtuese etj.).

Objektiva

Nxënësi duhet :

- të dallojë dhe të përshkruajë me fjalët e tij elementët kryesor përbërës të qendrës urbane ose rurale në të cilën jeton;

- të shpjegojë hartën topografike të qendrës urbane ose rurale në të cilën jeton;
- të dallojë dhe të përshkruajë tiparet kryesore të banesave në qendrën urbane ose rurale në të cilën jeton;
- të përshkruajë rrugët kryesore, mjediset e punës, të argëtimit, të jetës sociale e kulturore të qytetit apo fshatit në të cilën jeton.

KOHA: 4 ORË

LINJA 2

POPULLSIA (në qytetin ose fshatin tuaj)

Tematika

1. Statistika për popullsinë në qytetin ose fshatin tuaj. Lindshmëria dhe vdekshmëria, rritja natyrore e popullsisë.
2. Mënyra e jetesës së grupeve të popullsisë në qytetin ose fshatin tuaj. Llojet kryesore të punëve në qytet/fshat . Veprimtaritë dhe qendrat kryesore prodhuese në qytetin ose fshatin tuaj.
3. Lëvizjet e popullsisë. Migrimet dhe emigrimet në periudha të ndryshme historike.
4. Përparësitë që ofron mjedisi unë në zhvillimin ekonomik.

Objektiva

Nxënësi duhet:

- të përshkruajë strukturën moshore të popullsisë në qytetin ose fshatin në të cilën jeton;
- të shpjegojë nga ana statistikore rritjen e popullsisë në qytetin ose fshatin në të cilën jeton;
- të përshkruajë mënyrën e jetesës së popullsisë në qytetin ose fshatin në të cilën jeton;
- të flasë për llojet e ndryshme të punëve që kryhen në qytetin ose fshatin e tij;

- të flasë për disa nga faktorët historik e shoqëror që kanë ndihmuar në zhvillimin e qytetit ose fshatit të tij.

KOHA: 4 ORË

LINJA 3

TIPARET E MJEDISIT NATYROR (në qytetin ose fshatin tuaj)

Tematika

1. Përbërësit e mjedisit natyror.
2. Relievi, tiparet e përgjithshme dhe elementët përbërës të tij .
3. Klima dhe mikroklimat e mjedisit natyror lokal.
4. Ujërat, bimësia dhe bota shtazore. Elementët përbërës të florës dhe faunës

Objektiva

Nxënësi duhet :

- të përshkruajë relievin, tiparet e përgjithshme dhe elementët e veçantë në përbërje të tij;
- të përshkruajë klimën dhe të tregojë ndikimin e mikroklimës në mjedisin natyror ku jeton;
- të dallojë ujërat sipërfaqësor dhe nëntokësor në mjedisin e tij lokal;
- të dallojë dhe të përshkruajë veçantitë e botës bimëre dhe shtazore dhe ndikimin e tyre në mjedisin tonë natyror.

KOHA: 4 ORË

LINJA 4

MJEDISI NATYROR DHE JETA E NJERËZVE (në qytetin ose fshatin tuaj)

Tematika

1. Ndikimi i mjedisit natyror lokal në jetën e njerëzve që jetojnë në të dhe ndikimi i veprimtarisë së njeriut në ndryshimin e mjedisit natyror .
2. Respektimi i mjedisit natyror dhe elementët përbërës të tij.

Objektiva

Nxënësi duhet :

- të përshkruajë ndikimin e mjedisit natyror lokal në veprimtarinë e njeriut dhe anasjelltas, ndikimi i njeriut në mjedisin natyror;
- të tregojë respekt për mjedisin natyror në të cilin jeton dhe elementët përbërës të tij.

KOHA: 2 ORË

LINJA 5

HISTORIA E MJEDISIT RRETHUES (në qytetin ose fshatin tuaj)

Tematika

1. Historiku i lindjes së qytetit ose fshatit tuaj. Tiparet etno-kulturore të qytetit ose fshatit tuaj.
2. Institucionet lokale dhe historiku i tyre.
3. Pushtimet e huaja dhe ndikimi i tyre në zhvillimin e qytetit ose fshatit tuaj.
4. Njohja me figurat më të rëndësishme në fushën e historisë, kulturës, arsimit etj. të qytetit ose fshatit tuaj, si dhe roli i qytetit ose fshatit tuaj në ngjarjet më të rëndësishme kombëtare.
5. Objekte të trashëgimisë kulturore në qytetin ose fshatin tuaj.

Objektiva

Nxënësi duhet :

- të përmendë dhe të flasë për historinë e vendlindjes, për ngjarjet më të rëndësishme dhe për figurat kryesore që kanë luajtur rol në historinë e qytetit ose fshatit të tij;
- të flasë për rolin e qytetit ose fshatit në ngjarje të rëndësishme kombëtare;
- të flasë për pushtimet e huaja dhe ndikimin e tyre në jetën dhe historinë e qytetit ose fshatit të tij;
- të përmendë institucionet kryesore qeverisëse në qytetin ose fshatin e tij dhe rolin e tyre në jetën e qytetit/fshatit;
- të përmendë objekte të trashëgimisë kulturore në qytetin apo fshatin e tij.

KOHA: 5 ORË

LINJA 6

MBROJTJA E MJEDISIT QË NA RRETHON

Tematika

1. Faktorët që ndikojnë në pakësimin e hapësirave të gjelbra në qytetin ose fshatin tuaj.
2. Roli i njeriut në mbrojtjen dhe dëmtimin e pasurive bimore e shtazore.

Objektiva

Nxënësi duhet :

- të dallojë faktorët që nxisin në kufizimin e hapësirave të gjelbra në qytetin ose fshatin e tij;
- të bëjë përpjekje për ndërgjegjësimin e komunitetit në mbrojtje të mjedisit dhe të bashkëpunojë kuadrin e komunitetit me anëtarë të pushtetit lokal për ruajtjen e mjedisit.

KOHA: 2 ORË

PUNË PRAKTIKE SUGJERUESEⁱ

PUNË PRAKTIKE 1

INTERPRETIMI I HARTËS TOPOGRAFIKE TË MEDISIT TUAJ LOKAL.

Synimi: Njohja dhe interpretimi i hartës topografike sipas kriterëve të përcaktuara në legjendën e hartës për mjedisin tuaj lokal.

Tematika e sugjeruarⁱⁱ

1. Interpretimi i hartës topografike të mjedisit tuaj lokal.
2. Njohja me elementët përbërës të hartës topografike si: qendra historike, lagjet e banimit, rrugët, ndërtesat arsimore, kulturore etj .
3. Vendndodhja e hapësirave dhe kurorës të gjelbër, agrikulturës dhe pyjeve në mjedisin tuaj lokal .

Objektivat

Nxënësi duhet:

- të interpretojë hartën topografike të mjedisit lokal ku jetojnë;
- të dallojë vendndodhjen e qendrave arsimore, kulturore, të qeverisjes; rrugët; pasuritë pyjore dhe hapësirës së gjelbër të mjedisit tuaj.

Mjetet e nevojshme:

Harta topografike në shkallën 1: 50.000, 1: 25000,

Tregues harte, laps i zi, lapsa me ngjyra, vizore, gomë.

KOHA: 2 ORË

PUNË PRAKTIKE 2

NJOHJA NË TERREN E MJEDISIT QË NA RRETHON

Synimi: Një vështrim i përgjithshëm i mbi tiparet e relievit të mjedisit tuaj lokal duke përfshirë klimën, llojet e shkëmbinjve, bimësinë, botën shtazore, mineralet dhe burimet e energjisë.

Tematika e sugjeruar

1. Njohja me elementët përbërës të relievit të mjedisit tuaj lokal.
2. Njohja me llojet e shkëmbinjve, tokave, maleve si pjesë e rëndësishme e relievit.
3. Njohja me klimën dhe mikroklimat që veprojnë në mjedisin tuaj lokal .
4. Njohja me bimësinë dhe botën shtazore të mjedisit tuaj lokal.
5. Njohja me ujërat, burimet minerare dhe të energjisë në mjedisin tuaj lokal.

Objektivat

Nxënësi duhet:

- të përshkruajë elementët përbërës të relievit përmes njohjes konkrete me terrenin;
- të ushtrohet në matjen e temperaturës, njohjen e bimësisë, të maleve etj.;
- të dallojë dhe të krahasojë bimësinë e tokave nga ajo e maleve, si edhe të dallojë vendburimet minerale e energjetike të mjedisit lokal.

Mjetet e nevojshme:

Harta mece fizike e relievit, album i botës bimore dhe shtazore të rajonit, lapsa të zinj, lapsa me ngjyra, barometër i thjeshtë për matjen e temperaturës, copa të vogla shkëmbinjsh etj.

KOHA: 2 ORË

PUNË PRAKTIKE 3

NJOHJA ME TRASHËGIMINË HISTORIKE DHE ETNO-KULTURORE SI PJESË PËRBËRËSE E MJEDISIT QË NA RRETHON

Synimi: Njohja nga afër me objektet e rëndësishme të mjedisit lokal në fushën e trashëgimisë historike, etnokulturore, sociale si dhe përcaktimi i vendndodhjes së tyre në mjedisin që i rrethon.

Tematika e sugjeruar

1. Njohja me objektet historike të mjedisit tuaj lokal.
2. Njohja me ndërtesat e qeverisjes lokale apo qendrore që kanë vlera historike.
3. Njohja me objektet arkeologjike të mjedisit tuaj lokal .
4. Njohja me objektet kulturore dhe banesat karakteristike të mjedisit tuaj lokal.
5. Njohja me objekte të kultit fetar: kisha, xhami, teqe etj.

Objektivat

Nxënësi duhet:

- të dallojë dhe të veçojë sipas llojit edhe periudhave objektet e trashëgimisë historike, për shembull: Objekte të karakterit arkeologjik; Objekte të karakterit historik mesjetar etj.;
- të dallojë si objekte historike monumente që flasin për ngjarje të rëndësishme të lidhura me mjedisin e tij, figura historike si edhe banesa karakteristike;
- të përshkruajë historinë e qendrës historike të qytetit, vendndodhjen e objekteve kulturore;
- të dallojnë objektet e kultit fetar të mjedisit lokal.

Mjetet e nevojshme:

Udhëzues lokal (guidë), foto të objekteve historike dhe arkeologjike, fletore shënimesh, lapsa, aparat fotografik, albume .

KOHA: 2 ORË

PUNË PRAKTIKE 4

NJOHJA ME AKTIVITETET PRODHUESE DHE ORGANET E QEVERISJES LOKALE E QENDRORE TË MJEDISIT QË NA RRETHON.

Synimi: Njohja e nxënësve me qendrat ekonomiko-tregtare, industriale të mjedisit tuaj lokal. Dallimi i qendrave ekonomike nga ato qeverisjes lokale ose qendrore.

Tematika e sugjeruar

1. Njohja me qendrën apo rajonet tregtare të mjedisit tuaj lokal.
2. Njohja me qendrën apo rajonet industriale të mjedisit tuaj lokal.
3. Njohja me arteriet kryesore të rrugëve lokale dhe kombëtare të mjedisit tuaj lokal
4. Njohja me objektet e qeverisjes lokale dhe qendrore.
5. Njohja me mjediset argëtuese dhe kulturore që i shërbejnë nxënësve në edukimin e tyre qytetar.

Objektivat

Nxënësi duhet:

- të dallojë dhe të përshkruajë veprimtarinë prodhuese ekonomike, industriale dhe tregtare;
- të përcaktojë vendndodhjen e rrugëve lokale e kombëtare, të ndërtesave të qeverisjes lokale e qendrore si edhe objektet e edukimit të nxënësve, parqe, biblioteka etj.

Mjetet e nevojshme:

Udhëzues lokal për qendrën ekonomike, tregtare dhe industriale. Fotografi të qendrave kryesore ekonomike, kulturore dhe argëtuese.

KOHA: 2 ORË

PUNË PRAKTIKE 5

RINDËRTIMI I HISTORIKUT TË MJEDISIT QË NA RRETHON

Synimi: Rindërtimi i historikut të mjedisit lokal, përmes disa objekteve që na japin një pamje më të plotë të historisë së tij. Të nxitet nxënësi të njohë dhe të respektojë traditën historike të mjedisit ku jeton dhe atij kombëtar

Tematika e sugjeruar

1. Përshkrimi i përgjithshëm i historisë së mjedisit tuaj lokal.
2. Njohja me foto të ndryshme për historinë e krijimit të mjedisit lokal, harta të vjetra etj.
3. Njohja me figura të rëndësishme të historisë të mjedisit tuaj lokal .
4. Njohja me objekte etnografike, vegla pune, veshje, zbukurime etj..
5. Njohja e historikut të familjes tuaj si pjesë përbërëse e mjedisit tuaj lokal.

Objektivat

Nxënësi duhet:

- të dallojë dhe të kërkojë gjetjen e sendeve ose veglave që mund të ndihmojnë në kuptimin e historisë së mjedisit;
- të ndërtojë një histori të shkurtër të mjedisit ku jeton përmes objekteve etnografike, veglave të punës, veshjeve ose figurave të ndryshme historike.

Mjetet e nevojshme:

Harta të vjetra të mjedisit lokal, foto të objekteve historike, veshje, objekte të trashëguara familjare etj.

KOHA : 2 ORË

ⁱ Për realizimin e programit “Vendlindja” mësuesi është i detyruar të zhvillojë vetëm dy nga pesë veprimtaritë praktike të sugjeruara në këtë program. Përzgjedhja e tyre bëhet sipas dëshirave, mundësive dhe interesave të nxënësve.

ⁱⁱ Mësuesi përzgjedh vetëm një nga temat e sugjeruara. Kjo është e vlefshme për secilën punë praktike të dhënë në program.